

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

De Stupro. Cap. XXX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

27. Ianuarij 1597. coram Penia, quam refert Ricc. in Prax. for. eccles. par. 4. ref. 554. nec sufficeret notitio generalis, quæ fit in Synodo, sed requiritur specialis, idem Ricc. in Prax. ut supra par. 1. ref. 318.

7) Observant 4: quod ad probandum concubinatum ad effectum privationis necessaria est plena, & concludens probatio ita, ut non sufficiant testes de publica voce, & fama: quia quando agitur de crimine, fama nec semiplenam probationem facit; sed delicti solum operatur inditium *glos. & DD. in cap. veniens l. de Testib. im-* modo neque ex filiorum procreatione concludenter probatur concubinatus, tum quia ex simplici fornicatione, & ex bino, tertioque accessu ad mulierem filij procreari possunt, tum quia ex liberorum existentia non inferitur ad concubinatum de tempore præfenti, quia potuit deinde clericus impudicam foeminam à suo consortio abdicare, ut d. Ricc. in Prax. for. eccles. par. 4. ref. 554:

8) Observant 5: ius antiquum, quo clericus notorius concubinarium erat ipso facto suspensus, ut notat Clar. in d. l. fornicatio vers. sed quæro in fin. correctum esse, seu abrogatum per ius novum Tridentini Concilij d. sess. 25: cap. 14. & ideo talem concubinarium hodie non esse ipso iure suspensum, quamvis suspendi possit: exceptis Episcopis, qui ipso facto suspensi sunt, si ab huiusmodi crimine non abstinerint, & à Synodo Provinciali admoniti se non emē

dauerint, ut in Concilio loco cit. ita Bonacin. de Censur. in part. disp. 3. q. 7: pun. 4. num. 2. ubi citat Tolet. lib. 1. cap. 47. Guiler. canon. qq. c. 1. num. 43. Aut. de Censur. 3. p. disp. 3. dub. 2. & alios.

9) Quæres, an valcat legatum, seu donatio à Clerico facta Concubinæ, seu alteri mulieri, in quam turpis suspicio cadere potest? Resp. negativè cum *glos. comman. recepta in l. 2: ubi etiam Bart. C. de Donat. int. vir. & vxor.* quemadmodum nec miles armatæ militiæ potest donare, aut relinquere Concubinæ, ut in d. l. 2: & l. miles ita d. mulier ff. de milit. test: quod etiã extenditur ad Aduocatũ qui æquiparatur militi *glos. in d. l. 2* & etiam ad minorem, ut d. Leo in *Thes. for. eccles. par. 3: cap. 4: nu. 27.*

SVM MARIVM.

- 1 Stuprum est communis fori.
- 2 Qua pœna plectantur committentes Stuprum:
- 3 Presumitur, quod puella fuerit virgo, & quod fuerit seducta.
- 4 In quibus casibus stuprator non tenetur virginem à se stupratam dotare.
- 5 Clericus Stuprator qua pœna puniri debeat.
- 6 Osculantes mulieres qualiter sint plectendi.

CAP. XXX.

De Stupro.

- 1 Tuprum est communis fori, quia ab utraque lege punitur c. 2 de Adult. & stupr. l. 1. §. fin. ff. de extraord. crimin. c. Nau. conf. 5. num. 6. de Confing. & affm. Bellett. in Disquis. cle. tit. de favor. cleric. real. §. 4. nu. 115. Bonacof. relatus in Syntag. opin. comm. tit. de Adulter. §. c. 9.
- 2 Poena autem stuprantis Virginitatem, aut Viduam honestè videntem de iure civili est poena publicationis dimidia partis bonorū, si stupratores honesti sint; si verò humiles, corporis coercionem cū relegatione arbitrio Iudicis puniuntur §. item lex Julia Instit. de publi. iud. Qui verò nondum viri potentes Virgines corrumpunt humiliores in metallum damnantur honestiores in Insulam relegantur, aut in exilium mittuntur l. si quis aliquid §. qui nondum ff. de Pœn. sed hæc intellige, quando nulla vis, aut violentia interuenit Boss. in tit. de Coit. damn. & pun. num. 67. Clar. in §. Stuprum. vers. sed quero in fin. ubi de communi; si verò vis interuenierit, poena mortis damnantur l. in eadem §. eadem lege ff. ad l. Iul. de vi publ. l. 1. §. fin. ff. de extraord. crimin. glos. in d. cap. 2. ver. plectendus de Adult. Add. ad Guid. Pap. dec. 555. litt. C. Grass. par. 1. lib. 2. cap. 79. num. 14. Ricc. in Prax. par. 2. ref. 398. & p. 3. ref. 73. & in collect. dec. 137. par. 1. Presumitur autem vis, si Ituprū

commissum fuerit cum puella existente in sexto, vel septimo anno, quia cum consensus non adsit, non potest dici sine vi, ut d. Boss. loco cit. num. 68.

Verum hæc poena capitalis non est infligenda, nisi quando stuprator delictum consummauerit cū Virgine, aut alia honesta muliere; ubi autem esset solus conatus ad deflorandum, alia citra mortem graui, videlicet trirremium, relegationis, vel exilij, vel alia extraordinaria poena arbitrio Iudicis punitur iuxta qualitatem facti, & personarum d. l. 1. §. fin. ff. de extraord. crim. Grammat. dec. 2. num. 15. Clar. in d. §. Stuprū in fin. & alij apud. Ricc. in collect. dec. 137. par. 1. Barbof. in cap. 1. n. 6. de Adult.

Dixi cum Virgine, aut alia honesta muliere, quia si quis turpes cognouerit, non capitali poena, sed alia arbitraria punitur Bart. in l. verum est nam. 3. ff. de furt.

Addit Clar. loco citato, quod poena mortis punitur qui puellam nondum viri potenti feras virginitatis fregerit: contrarium tamen seruauit Consilium Neapolitanum cum simili delinquente, qui virginem immaturam vix septennium excedentem corruerat feras eius virginitatis aperiendo ita, ut Medicorum celeri suffragio indiguerit: fuit enim condemnatus ad triremes per septennium, & ad dorandam puellam, ut refert Grammat. ac. 22. & hæc opinio æquior est, & benignior, & ideo in praxi seruanda; quia licet delictum sit graue, non potest tamē

inen in talem puellam perfici, seu consummari *Guid. Pap. dec. 555. ubi loquitur de puella 10. annorū Risc. in Prax. for. eccles. par. 3. ref. 73.*

Item Vidua committēs stuprū infra annum luctus tam ipsa, quā stuprator perdit omnia sibi relicta à testatore, seu ab eius viro, & ea fisco applicantur, & hanc esse communem dicit *Clar. in S. stuprū vers. generaliter*: non tamen amittit dotem, etiamsi infra annum stuprum committat *Bonacof. relatus in Syntag. opin. comm. tit. de Adult. cap. 9. vers. Stuprum cum vidua.*

Stuprum verò commissum cum femina vili absque violentia non esse punibile de iure civili dicunt *DD. apud Barbof. in d. cap. 1. num. 11. de Adult.* hoc tamen limitatur in officiali, qui prætextu officij mulierem carnaliter cognoscit, tunc enim arbitraria pœna punitur, ut *d. Ricc. in Collect. dec. 559. par. 3.*

Verum de iure canonico si stuprator Virginem seduxit, vel decepit, tenetur in foro contentioso eam dotare, & accipere in vxorem: si verò pater virginis dare noluerit, tenetur tantum dotare; & si stuprator non vult cum ea contrahere, ultra dotem corporaliter castigatur *cap. 1. & 2. de Adul. & stupr. Nauar. in Man. cap. 16. num. 16. Sylu. in ver. Luxuria n. 5. & alij.*

Idem dicendum est de alia muliere, quæ licet virgo non sit, publice tamen virgo reputatur secundum *DD. quos refert, & sequi-*

tur Bonacin. de matrim. q. 4. pun. 17. num. 9.

Dixi, in foro contentioso, quia huiusmodi pœnæ non habent locum in foro conscientie, nisi quis fuerit à Iudice condemnatus *Syl. in ver. Luxuria num. 5. Bonacin. de matrim. q. 4. d. pun. 17. num. 7. in fin. Graff. par. 1. decis. lib. 2. cap. 79. nu. 2. & est communis tam Theologorum, quam Canonistarum sententia.* quoad alia verò damna, tenetur iure naturæ etiam ante sententiam Iudicis: nam causa iniusta damni tenetur ad illius restitutionē, etiamsi sequuta nō fuerit condemnatio, ut dicunt *DD. apud Bonacin. d. q. 4. pun. 18. num. 10. vers. secunda est.*

Obserua tamen, quod licet ex *d. cap. 1.* vtrumque copulatiuè requiratur, scilicet, quod accipiat in vxorem, & eam dotet, obseruantia tamen illud disiunctiuè recepit ita, ut stuprator teneatur, vel ad eam ducendam, vel ad dotandā, & ita practicari ex *tex. in d. cap. 2. de Adult.* dicit *Clar. in S. Stuprum vers. Sed quæro Ferr. qui alios refert in qq. mor. par. 1. q. 20. nu. 1. & 2. & alij apud Barbof. in d. cap. 1. n. 7. de Adult. Ricc. in Prax. par. 3. ref. 74.* vbi dicit, quod hodiè contra stuprantem virginem sine vi non est in vsu alia pœna, quam ut illam ducat in vxorem, vel condecen- ter dotet

Dos verò constitui debet iuxta consuetudinem Regionis, facultatem stuprantis, & dignitatem puellæ, etiamsi puella non nubat *Bellet. Disquis. cleric. tit. de fauor. cleric. real. 9. 4. num. 119. & 120.*

Grass. decis. aur. par. 1. lib. 2. cap. 79. num. 2. Ricc. in Prax. par. 3. ref. 77. ubi addit, quod etiam haeres stupratoris ad dotandā cogi potest.

Observa 2. quod si virgo stuprata nuptias tenuerit, tunc stuprator tantum tenetur ad supplendum illud, quo pluris indiget ad inveniendum virum sibi aequalē: quia cum per deflorationem deterior facta sit puella, maiori etiā dote indiget ad inveniendum virum; & idē deflorator, qui causam damni dedit, tenetur ad illud augmentum, *Abb. antiq. in d. cap. 1. & ibid. Io. Andr. num. 9. in fin. Anchar. num. 6. not. 6. Panorm. num. 4. de Adult. Rot. in una Taurinen. 24. Junij 1590. coram Pegna, quam refert Ricc. in Prax. forecccl. par. 3. ref. 76.*

Quae verò quantitas in tali casu constituaenda sit: a stupratore puellae stupratae; relinquatur arbitrio Iudicis, *Barbos. in d. cap. 1. n. 12. de adult. & alij communiter.*

Notandum tamen est, quod stuprator non tenetur ad huiusmodi augmentum; quando corrupta cum dote consueta dari virginibus potest consequi, aut consequitur maritum, sibi aequalem, *et d. Conar. apud Ricc. in Prax. ut supra par. 3. ref. 76. Bonacin. de matrim. d. q. 4. pun. 17. num. 8.*

Debet autē probari, quod virgo stuprata fuerit, alias non esset locus dispositioni *d. cap. 1. & 2. de Adult. Ricc. d. par. 3. ref. 75. & 76.* non tamen probari debet, quod puella fuerit virgo, & quod fuerit seducta, quia haec praesumantur *l. un. C. de Rapt. Virg. Rot. in d. Taur.*

rinen. coram Pegna Sylu. in ver. luxuria nu. 5. Ricc. d. par. 3. ref. 76. Nau. cap. 16. n. 16. Barbos. in d. c. 1. num. 5. de Adult.

In multis tamen casibus stuprator non tenetur virginem a se stupratam dotare, neque in uxorem ducere; & primò si constet, quod non decepta, sed leuiter rogata, ac verbis amatorijs inducra copulae consenserit; tunc enim stuprator poena arbitraria tantum erit puniendus *Grass. par. 1. lib. 2. cap. 79. num. 13. & tunc neque tenetur ad restitutionem damni, quod inde mulier passa est: quia obligatio restituendi oritur ex violatione iustitiae, & ex iniuria alteri illata; volenti autem non fit iniuria Nau. d. cap. 16. num. 16. Bonacin. de matrim. d. q. 4. pun. 17. num. 7. nisi inducra fuerit importunis precibus, vel assiduis blanditijs, vel muneribus: tunc enim stuprator ad dotandum tenetur, quia satis dicitur coacta quoad huc effectum *arg. l. 1. §. 1. C. de Rapt. Virg. Sylu. in ver. luxuria nu. 5. Nau. d. cap. 16. nu. 16. & alij apud Barbos. in d. cap. 1. nu. 2. de Adult. quamuis contrarium teneant alij DD. quos refert, & sequitur Bonacin. de Matrim. q. 4. pun. 17. numer. 13.**

Secundò quando virgo stuprum passa est vilis, & minus honesta, vel vagās passim nō seruato verecundiae pudore, quia dispositio *d. cap. 1. & 2. de Adult.* procedit quoad virgines honestae vitae. *et dicunt ibi communiter scribentes.* idemque dicendum est, si mulier reperitur praegrans *Grass. loco*

loc. cit. d. cap. 79. num. 12.

Quare in defensionibus potest probari meretriciavita mulieris, vel quod nō fuerit virgo, ad quod probandum admittuntur qui cū ipsa copulam habuerunt, licet sint singulares *Gandin. in tit. Quō. de malef. cogn. per Inquis. num. 12. Alex. conf. 13. vol. 7. Bursat. conf. 389. num. 2. vol. 4. quos refert Ricc. in Prax. et supra par. 2. ref. 398.*

Tertio si post deflorationem, mulier ab alio cognoscatur, stuprator nec dotare, nec desponsare tenetur: quælibet enim dispositio siue legis, siue hominis intelligitur rebus sic stantibus iuxta *l. fin. ff. qui satisf. cog. & idēd cum status virginis stuprata deterior factus fuerit, non tenetur stuprator ad aliquam obseruantiam Ricc. in Prax. p. 3. ref. 75. & in Collect. dec. 23. par. 1.*

Quarto si vir nobilis, & potēs rem haberet cum plebeia, vel alia imparis conditionis, neque eam in vxorem ducere, neque dotare tenetur, quia in tali casu non præsumitur fraudem ignorasse. *Sylu. in ver. luxuria num. 5. Graff. par. 1. Decis. lib. 2. cap. 79. num. 11. ubi citat S. Thom. in 4. sent. dist. 28. q. 1. art. 2. Sum. Angel. in ver. matrimonium 4. S. 2. si verò promissit eam ducere, vt copulam extorqueret, tenetur in tali casu ad dandum ei tantum, quantum magis opus habet ad talem adipiscendum maritum, qualem si non esset infamata reperiret secundum *Nau. in man. d. cap. 16. n. 18. Graff. d. cap. 79. num. 3. quia promissio ducendi vim habet sal-**

tem precum importunarum.

5 Clericus quoque tenetur virginem à se stupratam dotare, vt post *Pan. d. Sylu. in ver. luxuria num. 5. & vterius punitur pœna depositionis Clar. in § stuprum vers. sed quæro Graff. par. 1. d. lib. 2. cap. 79. num. 12. quod procedit in clerico constituto in sacris, non autem in clerico primæ tonsuræ, vel minorum ordinum, vt d. Ricc. in Prax. for. Eccles. par. 2. ref. 414. tenetur tamen clericus etiam in minoribus stupratam dotare, vt supra, & alia arbitraria pœna punitur *glos. & DD. in cap. 2. de Adult.**

Verum si stuprata sciuerit impedimentum ordinis sacri, vel cōsanguinitatis, vel aliud simile, ob quod matrimonium contrahi non potest, stuprator non tenetur eam dotare, quia in tali casu non præsumitur decepta *Graff. d. cap. 79. num. 12. vbi id limitat, si stuprata ignorasset, illud esse impedimentum de iure; hoc enim casu ignorantia iuris illi non obest, quia agitur de damno vitando, scilicet infamie, & deflorationis l. regula ff. de Iur. & fact. ignor. glos. in l. fin. C. eod. tit. c. turbatur & notandū quoque est 1. q. 4.*

6 Quæres, qua pœna puniantur osculantes mulieres? Resp. quod arbitraria pœna puniuntur *Ricc. in Collect. de i. s. 559. par. 3. vbi etiā dicit, quod eadem pœna plectitur qui in via publica aliquam amplectitur puellam inuitam illius pudicitiam attentando.*